

U s n e s e n í

Městský soud v Praze rozhodl jako soud odvolací v senátu složeném z předsedy Mgr. Richarda Tomana a soudců JUDr. Renáty Zimové a JUDr. Ondřeje Kubáta ve věci žalobkyně: **Kateřina K.**, narozená XXXXX, bytem XXXXX, zastoupená JUDr. Davidem Mášou, advokátem sídlem Praha 2, Na Zderaze 1275/15, proti žalované: **Česká republika - Ministerstvo spravedlnosti**, sídlem Praha 2, Vyšehradská 16, o **379 000 Kč**, k odvolání žalobkyně proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 14. prosince 2017, č.j. 42 C 74/2016 - 138,

takto:

- I. Usnesení soudu prvního stupně se potvrzuje.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto odvolacího řízení.

O d ů v o d n ě n í

Soud prvního stupně rozsudkem ze dne 26. září 2017, č.j. 42 C 74/2016 - 119, zamítl žalobu, kterou se žalobkyně domáhala po žalované zaplacení částky 379 000 Kč jako nemajetkové újmy za nepřiměřeně dlouze vedené řízení u Obvodního soudu pro Prahu 9 pod sp. zn. 5 C 112/2010, a žalobkyni uložil povinnost zaplatit žalované na náhradě nákladů řízení 300 Kč. Proti tomuto rozsudku podala žalobkyně odvolání, které bylo soudu prvního stupně doručeno do datové schránky dne 9. 11. 2017. Poté soud prvního stupně usnesením ze dne 15. listopadu 2017, č.j. 42 C 74/2016 - 134, žalobkyni (odvolatelku) vyzval, aby ve lhůtě 15 dnů od doručení usnesení zaplatila soudní poplatek za odvolání ve výši 3 790 Kč podle položky 22 odst. 2 Sazebníku soudních poplatků, a zároveň ji poučil, že pokud nebude soudní poplatek ve stanovené lhůtě zaplacen, bude odvolací řízení zastaveno. Předmětné usnesení bylo doručeno zástupci žalobkyně (advokátovi) do datové schránky dne 20. 11. 2017. V podání doručeném soudu prvního stupně dne 27. 11. 2017 požádala žalobkyně prostřednictvím svého zástupce (advokáta), aby soud své usnesení o výzvě k zaplacení soudního poplatku z odvolání sám zrušil s ohledem na to, že řízení bylo zahájeno již v roce 2016 a novela zákona o soudních poplatcích provedená zákonem č. 296/2017 Sb. na daný případ nedopadá.

Soud prvního stupně shora označeným usnesením řízení o odvolání žalobkyně ze dne 9. 11. 2017 zastavil (výrok I.) a vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení (výrok II.). Po citaci ustanovení § 4 odst. 1 písm. b) a § 9 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění od 30. 9. 2017, konstatoval, že lhůta pro zaplacení soudního poplatku z odvolání uplynula dne 5. 12. 2017, a že pro vyměření konkrétního soudního poplatku není rozhodující, kdy bylo zahájeno řízení jako celek, nýbrž kdy byla zahájena ta která fáze řízení, tedy samostatně řízení odvolací a řízení dovolací.

Odkázal přitom na závěr procesní skupiny Městského soudu v Praze přijatý po přijetí zákona č. 296/2017 Sb. s tím, že na odvolací řízení zahájená po účinnosti zákona č. 296/2017 Sb. (tj. na odvolání podaná od 30. 9. 2017) se aplikuje zákon o soudních poplatcích ve znění zákona č. 267/2017 Sb. (odvolací řízení již není osvobozeno od soudního poplatku, neboť ustanovení § 11 odst. 1 písm. n) zákona o soudních poplatcích bylo touto novelou zrušeno). O nákladech odvolacího řízení rozhodl podle § 146 odst. 2 o.s.ř., protože žalobkyně zavinila, že odvolací řízení muselo být zastaveno.

Proti tomuto usnesení podala žalobkyně včasné a přípustné odvolání, v němž uvedla, že odvolací řízení je součástí občanského soudního řízení, a tudíž posuzování, odkdy podléhá řízení jako celek poplatku, by mělo být vázáno na zahájení řízení podáním žaloby (v té době žaloba soudnímu poplatku nepodléhala). Soudy všech stupňů řízení obvykle uvažují v řadě pohledů jako jeden celek, včetně řízení o mimořádných opravných prostředcích, pokud jimi toto pokračuje (jednota tohoto náhledu by měla být zachována). Své odvolání potom doplnila o argumentaci, že výzva k zaplacení soudního poplatku měla být doručena žalobkyni osobně ve smyslu § 50b odst. 4 písm. a) o.s.ř., neboť jde o povinnost, kterou musí účastník řízení vykonat osobně.

Odvolací soud přezkoumal z podnětu podaného odvolání usnesení soudu prvního stupně podle § 212 a § 212a odst. 1, 6 o.s.ř. a, aniž by nařizoval jednání [§ 214 odst. 2 písm. c) o.s.ř.], dospěl k závěru, že odvolání není důvodné.

Podle § 4 odst. 1 písm. b) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění účinném od 30. 9. 2017 (dále též jen „zákon“) jde-li o poplatek za řízení, vzniká poplatková povinnost podáním odvolání. Podle § 9 odst. 1 zákona nebyl-li poplatek za řízení splatný podáním návrhu na zahájení řízení, odvolání, dovolání nebo kasační stížnosti zaplacen, soud vyzve poplatníka k jeho zaplacení ve lhůtě, kterou mu určí v délce alespoň 15 dnů; výjimečně může soud určit lhůtu kratší. Po marném uplynutí této lhůty soud řízení zastaví. K zaplacení poplatku po marném uplynutí lhůty se nepřihlíží. Podle odst. 3 téhož ustanovení soud poplatníka ve výzvě poučí o tom, že řízení zastaví, jestliže poplatek nebude ve stanovené lhůtě zaplacen.

Odvolací řízení bylo v posuzovaném případě zahájeno dnem 9. 11. 2017, kdy žalobkyně doručila soudu prvního stupně své odvolání proti rozsudku, a je správný závěr soudu prvního stupně o tom, že v takovém případě bylo třeba postupovat podle zákona o soudních poplatcích ve znění jeho novely (zákon č. 296/2017 Sb.), tj. vyzvat žalobkyni k zaplacení soudního poplatku z odvolání podle Položky 22 bod 2. ve spojení s Položkou 3 písm. b) Sazebníku poplatků jako Přílohy k zákonu č. 549/1991 Sb. Není totiž žádného důvodu dovozovat, že by poplatky v řízení před soudem prvního stupně měly být shodné s poplatky za řízení odvolací (takový požadavek ze zákona nikdy nevyplýval). Úprava soudních poplatků je úpravou zásadně autonomní a nevychází z procesních doktrín o vazbách mezi prvostupňovým a odvolacím řízením ani o jejich jednotnosti do okamžiku pravomocného skončení řízení. Je tedy jednoznačně správný závěr soudu prvního stupně o tom, že odvolací řízení zahájené za účinnosti zákona č. 296/2017 Sb. poplatkové povinnosti podléhá, přičemž výše soudního poplatku byla nalézacím soudem určena ve správné výši.

Nelze přijmout ani druhý argument odvolatelky, totiž že výzva k zaplacení soudního poplatku měla být ve smyslu § 50b odst. 4 doručena rovněž jí samotné (nikoli jen jejímu zástupci). Nejvyšší soud již v usnesení ze dne 8. 6. 2000, sp. zn. 21 Cdo 1949/99, publikovaném ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. 1/2001, dovodil, že výzva k zaplacení soudního poplatku z odvolání se doručuje pouze zástupci účastníka s plnou mocí pro celé

řízení, neboť nejde o povinnost účastníka osobně v řízení něco vykonat. K tomuto názoru se pak přihlásil v řadě svých dalších rozhodnutí (např. v usnesení ze dne 16. 12. 2004, sp. zn. 20 Cdo 1853/2003, ze dne 13. 8. 2014, sp. zn. 22 Cdo 1939/2014, ze dne 27. 10. 2015, sp. zn. 22 Cdo 3610/2015 nebo ze dne 31. 5. 2016, sp. zn. 29 Cdo 2214/2016) a tyto závěry byly potvrzeny i judikaturou Ústavního soudu (např. usnesení ze dne 6. 6. 2012, sp. zn. III. ÚS 1597/12).

Odvolací soud ze shora uvedených důvodů usnesení soudu prvního stupně potvrdil podle § 219 o.s.ř., včetně správného akcesorického výroku o nákladech řízení.

O nákladech tohoto odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle § 142 odst. 1 ve spojení s § 224 odst. 1 o.s.ř. za situace, kdy ve fázi odvolacího řízení úspěšné žalované žádné náklady nevznikly.

P o u č e n í : Přípustnost dovolání proti tomuto usnesení podle § 237 až § 238a o.s.ř. je oprávněn zkoumat jen dovolací soud. Dovolání se podává do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu k Nejvyššímu soudu prostřednictvím soudu, který rozhodoval v prvním stupni.

Praha 5. února 2018

Mgr. Richard Toman v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení: Rejentová